

PATVIRTINTA
Panevėžio 5-osios gimnazijos
direktoriaus 2016 m. birželio 29 d.
įsakymu Nr. V -145

PANEVĖŽIO 5-OSIOS GIMNAZIJOS GABIŲ VAIKŲ UGDYMO ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO MODELIS

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Rengiant Panevėžio 5-osios gimnazijos (toliau – gimnazijos) gabių vaikų ugdymo organizavimo ir vykdymo modelį (toliau – Modelis), vadovautasi Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu (Lietuvos Respublikos prezidento patvirtintas 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281 „Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas“), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-105 „Dėl gabių ir talentingų vaikų ugdymo programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-2551 „Dėl gabių vaikų programų rėmimo kriterijų aprašo tvirtinimo“. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 27d. įsakymu Nr.V-38 „Gabių ir talentingų vaikų paieškos, atpažinimo sistemos sukūrimo ir mokyklų šiems vaikams prieinamumo didinimo 2014-2016 metų veiksmų planas“.

1.2. Modelis aprašo gabių mokinių atpažinimą, tėvų informavimą, gabių mokinių ugdymo organizavimą, skatinimą ir pripažinimą gimnazijoje.

1.3. Modelyje vartojama gabių vaikų sąvoka, kaip ji yra apibrėžta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 13 d. įsakyme Nr. ISAK-2551 „Dėl gabių vaikų programų rėmimo kriterijų aprašo tvirtinimo“.

1.4. **Gabūs vaikai** – vaikai, galintys greitai ir veiksmingai įgyti žinių ir mokėjimų, juos pritaikyti kintančiose situacijose naujoms problemoms spręsti, sparčiai mokytis iš įgytos patirties ir atpažinti, kokiose situacijose tikslinga naudoti įgytas žinias ir mokėjimus.

1.5. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

1.6. **Pasirenkamasis modulis** – 17 arba 34 val. dalyko modulis, kurį pasirinkus jis tampa privalomas.

2. Gabių vaikų atpažinimas

2.1. Gabūs vaikai atpažįstami naudojant vieną ar kelis metodus:

- atliekant specializuotus testus ar naudojant kitus profesionalius vertinimo įrankius;
- atliekant klasės draugų apklausą, mokytojams, klasės vadovams stebint ir fiksuojant mokinio pasiekimus;
- naudojant dalykų standartizuotų testų arba diagnostinių užduočių informaciją;
- analizuojant mokinio veiklą, jos rezultatus.

2.2. Gabių vaikų atpažinimo procesas vykdomas visus mokslo metus:

2.2.1. Mokytojai dalykininkai, klasės vadovai analizuoja mokinio veiklą, jos rezultatus, dalyko pasiekimus ir, įvertinę duomenis, rekomenduoja gabiems vaikams kitais mokslo metais arba po I pusmečio dalyvauti gimnazijos siūlomose gabiems mokiniams skirtose veiklose, pvz., rinktis dalyko modulį, lankyti neformalaus ugdymo užsiėmimus ar pan.

2.2.2. Esant galimybei ir gavus tėvų sutikimą, gimnazijos psichologas siūlo įvertinti vaiko gabumus specializuotais testais arba metodikomis.

3. Tėvų informavimas

- 3.1. Gabių vaikų tėvams pateikiama informacija, kokios programos gabiems vaikams kitais mokslo metais siūlomos gimnazijoje.
- 3.2. Tėvų informavimas vykdomas mokyklos arba klasės tėvų susirinkimų metu, elektroninės komunikacijos priemonėmis (el. paštu, el. dienynu, interneto svetainėje ir kt.).
- 3.3. Gimnazija turėdama specializuotų testų arba metodikų, informuoja tėvus apie galimybę įvertinti jų vaikų gabumus.

4. Gabių vaikų ugdymo organizavimas

- 4.1. Gabūs vaikai ugdomi pagal Metodinių grupių parengtas matematikos, gamtos mokslų, lietuvių k., anglų k., socialinių mokslų gabių vaikų ugdymo programas.
- 4.2. Direktorius įsakymu kiekvienų mokslo metų rugsėjo mėn. tvirtinama, kiek valandų skiriama gabių vaikų ugdymo programų įgyvendinimui.
- 4.3. Gabių mokinių ugdymui gimnazija pagal galimybes siūlo pasirenkamuosius dalykus, modulius, neformaliojo ugdymo veiklas.
- 4.4. Dalyvavimas gabių vaikų ugdymo programose yra skatinamas, tačiau neprivalomas.
- 4.5. Gabūs vaikai mokytojų ir tėvų padedami pasirenka, ar nori dalyvauti gabių vaikų ugdymo veiklose ir pasirenka kokios srities (lietuvių k., matematikos, anglų k., socialinių, gamtos mokslų, neformaliojo ugdymo) veiklose dalyvauja. Mokinys gali pasirinkti laisvai modulį ar pasirenkamąjį dalyką ir jį keisti po pusmečio arba mokslo metų pabaigoje.
- 4.6. Pasirinkus dalyvavimą tam tikroje gabių vaikų ugdymo veikloje, jis tampa privalomu pasirinktam pusmečiui. Po pusmečio pasirinkimą galima keisti.
- 4.7. Gabių mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į organizuojamą veiklą: moduliai vertinami „įskaityta“ / „neįskaityta“, neformaliajame ugdyme naudojami formuojamojo vertinimo metodai. Mokiniai mokslo metų pabaigoje pristato savo metinį atsiskaitymą, pvz., organizuoja renginį, dailės parodas, tyrimą / projektą ar pan.
- 4.8. Planuodama metinę veiklą, kiekviena Metodinė grupė numato konkursus, varžybas, konferencijas, kūrybines laboratorijas ar kitus renginius, kurių metu galėtų būti ugdomi gabių vaikų gebėjimai.
- 4.9. Mokiniam rekomenduojama skirti jų gebėjimus atitinkančias užduotis klasėje ir namuose, savarankiškas užduotis, skirti kitas veiklas ir užduotis, skatinančias kryptingą jų gebėjimų ugdymą.
- 4.10. Mokiniam savo pasiekimus įrodančius darbus, savo veiklos įsivertinimą rekomenduojama kaupti mokinio darbų ir pasiekimų aplanke.

5. Gabių vaikų skatinimas, pripažinimas

- 5.1. Gabūs vaikai skatinami dalyvauti gimnazijos, miesto ir respublikinėse olimpiadose, konkursuose, varžybose, konferencijose ar kituose renginiuose, kurių metu galėtų būti ugdomi gabių vaikų gebėjimai.
- 5.2. Už aukštus pasiekimus moksle, konkursuose, varžybose ar kituose renginiuose skatinama direktoriaus padėkomis, rėmėjų dovanėlėmis ir premijomis, kitomis priemonėmis.

6. Baigiamosios nuostatos

- 6.1. Esant poreikiui gimnazija inicijuoja mokytojų kvalifikacijos kėlimą gabių vaikų atpažinimo ir ugdymo temomis.
 - 6.2. Kiekvienais metais skiriama lėšų įsigyti mokomosios ir metodinės medžiagos, skirtos gabių vaikų ugdymui. Mokomoji ir metodinė medžiaga įsigyjama atsižvelgiant į gabių vaikų ugdymo programas ir pateiktas metodinių grupių paraiškas.
-